

O ZAMANLAR KONUŞUYORDUK

O zamanlar konuşuyorduk

8 Şubat– 22 Nisan 2012

SALT Galata, Açık Arşiv

SALT, *O zamanlar konuşuyorduk* adlı ikinci Açık Arşiv projesinde, 90'lı yılların ilk yarısında Türkiye'de düzenlenmiş *Elli Numara/Anı Bellek II*, *GAR* ve *Küreselleşme-Devlet, Sefalet, Şiddet* sergilerinin hikâyelerini, dönemin belgeleri aracılığıyla yeniden değerlendiriyor. Küratöryel yaklaşımda farklılık oluşturan bu üç sergi, galeri ve kültür merkezi gibi alışlagelmiş sergi mekânları ve tarihi yapılarla konumlandırılmadıkları gibi, içinde yer aldıkları mekânlarla bir müzakereye girişmişlerdi. Proje, bu üç sergi üzerinden, iş birliği ve fikir paylaşımı içerisinde olan sanatçıların başlattığı, ticari olmayan kolektif girişimlere toplu bir bakış sağlıyor. Ortamın henüz kurumsallaşmadığı, erken 90'ların kendine has beklentisizlik durumunu taşıyarak dönemi hatırlatıyor.

O zamanlar konuşuyorduk, SALT Araştırma'nın sürdürmekte olduğu; Türkiye'de düzenlenen ve ticari kaygıların ötesinde kültür ortamı içerisinde özgül dönemlerin belirginleşmesini sağlayan, kırılma anları oluşturan, süreçleri ve mekânsallaşmalarıyla tarihsel öneme sahip olabilecek sergileri araştırma çabasının görselleştirilmesidir. Katılımcılarının desteğiyle sürdürülen araştırma projelerinin bir ürünü olan sergi, kurumun bu çerçevede hayata geçirdiği ilk denemedir. Araştırması 2010'da, SALT Araştırma'dan Sezin Romi tarafından başlatılan *O zamanlar konuşuyorduk* için bu sergilerin düzenleyicileri, sanatçıları ve asistanları ile iş birliği içerisinde kapsamlı arşivler oluşturuldu. Araştırma sürecinde, farklı kaynaklardan bilgi, doküman ve videolar bir araya getirildi.

Elli Numara/Anı Bellek II, 1993 yılında Vasıf Kortun küratörlüğünde, Akaretler 50 numaralı binada düzenlendi. Sergi afişinin kaldırılıp yerine Demokrat Parti afişinin asılması nedeniyle, küratör ve sergi katılımcıları, serginin planlanan tarihten önce kapatılması kararını aldı.

GAR, 1995 yılında Sanart'ın (Türkiye'de Görsel Sanatları Destekleme Derneği) "Tabular ve Sanat Sempozyumu" çerçevesinde, sanatçı Selim Bırsel, Vahap Avşar, Claude Leon ve Füsun Okutan'ın girişimiyle Ankara Garı'nda açıldı. Sergide yer alan işler, "toplumun moralini bozduğu" gerekçesiyle açılışın ertesi günü gar yönetimi tarafından toplatıldı.

1995 yılında, Ali Akay'ın küratörlüğünü yaptığı *Küreselleşme-Devlet, Sefalet, Şiddet* ise, o zamanlar Müşerref Zeytinoğlu ve Emre Zeytinoğlu'nun atölyesi olan mekânda, Beyoğlu'ndaki Devlet Han'da yer aldı. 4. İstanbul Bienali'ne denk gelen sergi, devletin uyguladığı şiddeti, devlete karşı şiddeti ve bireyler arasındaki şiddeti irdeledi.

Elli Numara'da siyaset sanatı yerinden eder; *GAR* otoritelerce huzur bozucu bulunur, otorite tarafından kapatılır; *Küreselleşme-Devlet, Sefalet, Şiddet*, 4. İstanbul Bienali çerçevesinde, muhalif duruşunu göstermekte daha şanslıdır.

O zamanlar konuşuyorduk, sanat dünyasındaki dönüşümlerin, sanatın bir "konuşma biçimi" oluşunun farklı disiplinlerden kişiler tarafından yeni yeni algılanmaya başlandığı ve bir düşünce nesnesi olarak ortaya çıktığı bir dönemde gerçekleştirilmiş bu üç serginin arşivlerini buluşturur. Düşünce ve tartışma ortamlarında üretilmiş bu üç sergiden hareketle, sanatın siyaset ve sosyoloji gibi farklı alanlarla bir araya gelmeye

başladığı, sergilerde “küratör” kavramının yer kazandığı 90’larda Türkiye’deki sanat ortamı hakkında fikir vermeyi amaçlar.

Açık Arşiv Hakkında

SALT Araştırma’nın seçilmiş projeleri, SALT Galata’da bu konuya adanmış olan Açık Arşiv mekânında sergilenerek yorumlanmaya açılmaktadır. Bu projeler, arşiv, demokrasi ve şeffaflık arasındaki muhtemel ilişkiyi irdeler ve arşiv olgusunun son yıllarda internet teknolojileriyle birlikte dağıtık ağlar üzerinde, katılımı zenginleşen ve çoklu kullanım sayesinde sürekli geliştirilen bir olguya dönüştüğü fikrini vurgular.

SALT, sürdürdüğü projeleri tartışmanın seyrine bırakarak arşivin hiçbir zaman tamamlanmayacak bir olgu olduğunu kabul eder ve ancak kullanıcıyla kesişim noktasında değer kazanabileceğini varsayar.

Basın iletişim

Ceylan Yüceoral
T +90 212 334 22 40
basin@saltonline.org

Zeynep Akan
T +90 212 334 22 45
basin@saltonline.org